

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

2070
09.08.2010

Biroul
Bp 309 / 24.08.2010

GUVERNUL ROMÂNIEI
SENAT
549. 7.09.2010

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă „*Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat*”, inițiată de 12 senatori – PSD (Bp. 309/2010).

I. Principalele reglementări

Potrivit *Expunerii de motive*, această inițiativă legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii nr. 411/2004*

privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în sensul eliminării „obligativității de a contribui la un fond de pensii administrat privat, potrivit prevederilor art. 30 din lege. În același timp, se dă posibilitatea persoanelor care doresc să poată contribui la un fond de pensii privat fără a influența bugetul asigurărilor sociale de stat”.

II. Observații

1. Soluțiile legislative înaintate de inițiatori presupun reconfigurarea întregului sistem de pensii administrat privat, a principiilor și arhitecturii care stau la baza acestui sistem de pensii, fără, însă, a rezolva obiectul major pentru care a fost creat acest sistem, respectiv sustenabilitatea sistemului de pensii pe termen mediu și lung.

Evoluțiile economice actuale au dovedit că sistemul de pensii de stat, Pilonul I, în cazul în care s-ar lua în considerare ca sistem unic de pensii, nu are capacitatea de a garanta un venit de înlocuire la un nivel satisfăcător, prestabilit la data plății contribuțiilor sociale sau stabilit la data deschiderii dreptului la pensie. Astfel, siguranța sistemului de pensii de Pilonul I, respectiv garantarea unui anumit nivel al pensiei, s-a dovedit, în condiții de scădere economică, dificil de realizat.

Pilonul I de pensii, fiind de tip redistributiv, nu este sustenabil nici pentru actualii și nici pentru viitorii pensionari, având în vedere evoluția demografică descendentă în următoarele decenii, precum și creșterea speranței de viață, fiind construit pe filozofia „pay-as-you-go”, de solidaritate între generații. Acest tip de arhitectură presupune că salariații existenți plătesc pensiile actualilor pensionari.

Sistemul de pensii administrat privat constituie singura alternativă viabilă pe termen mediu și lung, menită să compenseze dezechilibrul din sistemul de pensii. Totodată, Pilonul II de pensii conferă o siguranță viitorilor pensionari prin garanția absolută cu privire la suma cuvenită participanților cu titlul de pensie privată, în conformitate cu prevederile art. 135 alin. (2) din *Legea nr. 411/2004*, respectiv „*Suma totală cuvenită pentru pensia privată nu poate fi mai mică decât valoarea contribuțiilor plătite, diminuate cu penalitățile de transfer și comisioanele legale*”.

Soluția legislativă cu privire la posibilitatea de a opta pentru întoarcerea în Pilonul I și reîntregirea bugetului asigurărilor sociale de stat cu valoarea activului net nu se bazează pe niciun studiu fundamentat referitor la impactul acestei decizii asupra pensiei unui cetățean pe un termen de 10, 20 sau 30 de ani. De asemenea, nu are în vedere faptul că din numărul total de participanți la fondurile de pensii administrate privat un procent de 38% sunt persoane peste 35 de ani, care au aderat voluntar.

Argumentația pe care se sprijină această soluție legislativă are în vedere doar dezechilibrul bugetului asigurărilor sociale de stat, iar propunerea de oferire a posibilității de întoarcere la Pilonul I ar putea eventual să rezolve acest dezechilibru pe termen foarte scurt și cu efect limitat, dar nu are în vedere interesul pe termen lung al actualilor salariați, precum și capacitatea bugetului asigurărilor sociale de stat de a rezolva deficitul bugetului asigurărilor sociale de stat pe termen lung.

2. Totodată, în ceea ce privește obligativitatea participării, care reprezintă o prevedere de principiu a *Legii nr. 411/2004*, modificarea propusă prin înlocuirea obligativității contribuției la fondurile de pensii private a persoanelor în vârstă de până la 35 de ani, cu participarea facultativă, pune în discuție chiar reforma sistemului de pensii. Având în vedere prognozele privind evoluția financiară pe termen mediu și lung a sistemului public de pensii, bazat pe principiul întraajutorării între generații, evoluții generate de fenomenul de îmbătrânire a populației, prin *Legea nr. 411/2004* a fost adoptat un nou model al sistemului de pensii prin care să fie completate, în mod obligatoriu, veniturile provenite din pensia publică cu cele provenite din pensia privată.

Eliminarea repartiției aleatorii este legată de obligativitatea de participare la fondurile private de pensii și nu este o prevedere pe care o considerăm oportună pentru considerentele enunțate anterior.

Propunerea legislativă anulează principiul pentru care a fost adoptată *Legea nr. 411/2004*. Astfel, în momentul de față este în vigoare *Legea nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare*, care dă posibilitatea ca persoanele să poată să dobândească o pensie, în condițiile în care contribuie cu o contribuție suplimentară față de cea din sistemul public la un fond facultativ de pensie.

Totodată, este anulat tot mecanismul de colectare și supraveghere al modului de gestionare al părții din contribuțiile individuale datorate în sistemul public, parte care este administrată privat.

Modificarea principiului de colectare presupune eliminarea practică din sistem a instituției de evidență – Casa Națională de Pensii și alte Drepturi de Asigurări Sociale și, respectiv, de colectare - Agenția Națională de Administrare Fiscală, făcând inoperant controlul statului asupra contribuțiilor vărsate de participanți la fondurile de pensii administrate privat, fapt ce aduce o modificare structurală asupra reformei sistemului de pensii bazat pe mai mulți piloni.

Prin urmare, având în vedere cele menționate, propunerea legislativă aduce modificări care vizează chiar *principiul de funcționare al acestui sistem de pensii*, cunoscut sub denumirea de Pilonul II de pensii cu un specific bine definit în cadrul sistemului de pensii din România.

3. Argumentul potrivit căruia investițiile fondurilor de pensii nu au fost direcționate preponderent pe piața de capital nu ia în considerare strategia de investiție a fondurilor de pensii private, care nu este identică cu cea a organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare, precum și obligația administratorilor de fonduri de pensii administrate privat cu privire la garanția minimă, menționată anterior.

Strategia investițională, argumentată în *Expunerea de motive*, în sensul susținerii pieței de capital, nu ține cont de obiectivul primordial al fondurilor de pensii de a furniza o pensie și nu de susținere a pieței de capital, chiar dacă fondurile de pensii sunt investitori importanți pe piața de capital. Din documentul de prezentare și motivare al propunerii legislative rezultă că ar trebui diminuată investiția în titluri de stat, fără niciun argument de natura siguranței sau randamentului investițiilor, dat fiind că fondurile de pensii private nu sunt fonduri de investiții cu caracter speculativ, ci, la rândul lor, sunt un instrument de economisire pe termen lung și finanțează deficitul bugetar prin investirea în titluri de stat cu scadențe lungi.

Aserțiunea din *Expunerea de motive*, în sensul că *Legea nr. 411/2004* permite investițiile în instrumente financiare derivate, precum *contracte futures, forward sau swap*, calificate ca instrumente financiare riscante, interpretează eronat prevederile art. 23 alin. (1) lit. d) din *Legea nr. 411/2004*, care precizează că „*investițiile în instrumente financiare derivate sunt permise doar în măsura în care contribuie la*

scăderea riscurilor investiției sau facilitează gestionarea eficientă a portofoliului”. Astfel, instrumentele financiare derivate sunt cele care contribuie la diminuarea și managementul riscului unui fond de pensii private, fiind utilizate numai împreună cu activul suport și nu în scop speculativ.

Activul personal al participantului face parte din patrimoniul acestuia și poate fi moștenit, iar întoarcerea în Pilonul I prejudiciază participantul de un drept de proprietate dobândit, prin faptul că contribuția de asigurări sociale de stat nu are caracter patrimonial.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative.**

Cu stimă,

Emil BOC

Domnului senator Mircea Dan GEOANĂ

Președintele Senatului